

1°. Det kan for det første fastslås, at enhver offentlig virksomhed, der drives i aktieselskabsform, er ubetinget registreringspligtig m. v. efter tilsvarende regler, som gælder for private virksomheder. Tilsvarende gælder, hvis virksomheden på anden måde er etableret som en fra stat eller kommune adskilt selvstændig juridisk person, f. eks. hvis den drives i interessentskabsform, foreningsform eller i stiftelsesform. Her bliver altså alle leverancer fra selskabet, foreningen m. v. — også leverancer til den eller de offentlige myndigheder, der gennem aktiebesiddelse eller på anden måde er parthavere i virksomheden — afgiftspligtige.

2°. Ser man bort fra de oven for omtalte aktieselskaber m. fl., er det på den anden side også helt klart, at en kommunal institution under en enkelt kommune, som kun leverer til dækning af kommunens eget behov, herunder til institutioner under samme kommune, ikke i noget tilfælde kan blive skatteskyldig. For eksempel kan en svensk kommunes „gatukontor“ aldrig blive omfattet af afgiftspligten, hvis det kun udfører arbejde på kommunens egne veje. Det samme gælder for en statsinstitution, der udelukkende leverer til andre statsinstitutioner. Det bemærkes i denne forbindelse, at den svenske forordning ikke indeholder nogen bestemmelse, der modsvarende den danske momslovs § 3, stk. 2, hvorefter finansministeren under visse forhold kan pålægge sådanne institutioner at svare afgift.

Leverer den kommunale institution ikke blot til den pågældende kommune selv, men tillige til private, indtræder der registreringspligt m. v., medmindre det kun drejer sig om et enkeltstående tilfælde, eller leverancerne til private er under 10.000 kr. årlig, idet bemærkes, at 10.000 kr.s grænse er den almindelige svenske minimumsregel svarende til den danske 5.000 kr.s grænse. Andre offentlige virksomheder end aktieselskaber og dermed ligestillede — jfr. oven for — er imidlertid, som det fremgår af den citerede del af anvisningerne til forordningens § 2, fritaget for afsmitning. Registrerings- og betalingspligten er derfor begrænset til den del af leverancerne, som sker til private. Til gengæld følger det af reglerne om fradragsret for indgående afgift, at der

kun er fradragsret for så vidt angår den skattepligtige afsætning til private.

3°. Vender man sig dernæst til spørgsmålet om, hvordan man i momsmæssig henseende betragter leverancer fra en kommunal institution til andre kommuner eller til staten eller fra en statsinstitution til kommuner, bliver reglerne vanskeligere at trænge til bunds i.

Af det under 1° anførte fremgår, at hvis der er tale om en kommunal eller statslig fællesinstitution, der drives i aktieselskabsform, interessentskabsform eller i øvrigt under sådanne former, at der er tale om en selvstændig juridisk person, bliver alle leverancer — også til de i fællesinstitutionen deltagende interessenter — afgiftspligtige efter de for det private erhvervsliv gældende regler (hvilket indebærer afsmitning).

Anvisningernes bestemmelser om „økonomisk samgående“ for virksomhed „som avser visst gemensamt ändamål“ tager altså — så vidt vides — sigte på et løsere samarbejde mellem stat og kommune eller mellem kommuner indbyrdes. Det er på den anden side ikke tilstrækkeligt, at f. eks. to kommuner indgår en aftale om, at den ene kommune skal levere varer eller ydelser til den anden. Leverancer, der leveres i kraft af en sådan aftale, medfører registreringspligt m. v. for den leverende kommune i samme omfang som ved leverancer til private, jfr. oven for under 2°. „Gatukontoret“, som udfører arbejde for en anden kommune, skal altså normalt svare afgift af dette arbejde, men ikke af arbejde for sin egen kommune.

Anskaffer derimod to eller flere kommuner i fællesskab vejmaskiner — eventuelt ansætter mandskab i fællesskab — med henblik på bygning eller reparation af veje i de deltagende kommuner, er forholdet dækket af reglen om „økonomisk samgående“, og der indtræder ikke afgiftspligt.

Der henvises endvidere til, at det samarbejde mellem forsvaret og landstingskommunerne, som i sin tid har givet stødet til de nuværende regler, bestod i, at Forsvarets Fabrikværk i fællesskab med landstingskommunerne havde bygget og købt maskiner til vaskerier, hvis drift blev forestået af Forsvarets Fabrikværk.

Det kan i øvrigt nævnes, at Riksskatte-nævnden i udtalelser over lovforslaget om